

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile neînsoțite nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppel,
Anton Oppel.
In Budapesta la A. V. Golberger,
E. Kstein Bernat, Julius Lo-
pold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garnitură pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifă și înve-
ială. — REGLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 177

Brașov, Miercuri 13 (26) August

1908.

Neaprobarea alegerii patriarhului sârbesc.

Iute s'a sfârșit visul prieteniei și al frățietății sârbo-maghiare. Ajunseseră departe sub regimul coaliției ungurești asigurările, că Sârbii și Maghiarii numai așa vor putea fi fericiți, dacă vor încheia alianță în contra Vienei. Ba în timpul, când isbucnise cu toată forța războiul vama între Austro-Ungaria și Serbia, koșuthiștii din coaliție își atrașeră chiar reproșuri, că pe sub mână ar încuraja pe Sârbi în rezistența lor economică. De aici încolo s'a continuat jocul cu alianța aci într'o formă, aci într'alta. Erau și momente în care isbucnea din nou neîncrederea între vechii antagoniști, dar speranța ce o nutreau Sârbii, că, dacă vor sta pe picior mai amicabil cu guvernul ungar, vor putea face alegerea de patriarh sârbesc în liniște după dorința lor, îi ținea fermecați în lanțurile noii prietenii cu koșuthiștii. Până acolo au mers considerațiunile de oportunitate ale Sârbilor, încât ei, dintre toate naționalitățile au fost aceia, cari au făcut rezistență mai puțină faimosului proiect de lege școlar al lui Apponyi, care a fost în urmă votat de majoritatea dietală.

Când a sosit vremea să se documenteze adevărata valoare a prieteniei Sârbo-Croaților cu kossuthiștii unguri, am văzut ce s'a întâmplat, ce întorsătură au luat lucrurile în Croația. Astăzi vedem ce rezultat a produs prietenia sârbo-maghiară în ce privește alegerea de patriarh, săvârșită de congresul național al bisericii sârbești. Candidatul radicalilor sârbi, episcopul Gavrilă Zmejanovici, care fu ales de curând patriarh cu însemnată majoritate, n'a dobândit aprobarea alegerii sale. Guvernul unguresc a propus coroanei să nu aprobe pe alesul congresului național bisericesc dela Carlovăț și coroana în urmă aceasta a denegat în adevăr aprobarea alegerii de patriarh a episcopului de Vârșet, ordonând, ca con-

gresul, cu eliminarea episcopului Zmejanovici, să facă în Septembrie o nouă alegere de patriarh.

Ceea-ce e mai bătător la ochi decât acest refuz al aprobării nou alesului patriarh, este motivarea lui. Se aduce adevărat în deciziunea regească ca motiv cu deosebire împrejurarea, că episcopul Zmejanovici nu știe ungurește.

Zmejanovici, ori cât de puțin ar cunoaște limba maghiară sau că n'o cunoaște de loc, a putut totuși să fie episcop peste dieceza însemnată a Vârșetului atâția ani, iar acum, după ce s'au unit în persoana lui doririle și voturile reprezentanților bisericii naționale sârbești, îl găsim deodată, că-i lipsește chiar și „calificația primitivă“, adevărat cunoștința limbii maghiare!

Se zicea, că cu greu va fi aprobat Zmejanovici, fiindcă a fost amestecat în conflictul cu patriarhul Brancovici și se mai ziceau și altele. Acum deodată se aduce ca motiv principal, că nu știe ungurește. Va să zică guvernul iese cu aduțul, cu care vrea să-și continue jocul la toamnă, nu numai în cestiunea autonomiei bisericești a Sârbilor, ci în toate privințele față cu întregul complex al cestiunii de libertate și de dreptate a naționalităților.

Ce vor răspunde Sârbii la aceasta dovadă de adevărată prietenie ungurească, nu știm, dar mult ne temem, că intriga, care s'a jucat și se joacă acum în Croația, se va repeta la toamnă și în cestiunea națională bisericească a Sârbilor. La alegerea nouă de patriarh se vor ivi poate conflicte neînconjurabile, pe cari le dorește și voește a le provoca chiar guvernul din Budapesta pentru a zădărnici orice alegere a patriarhului spre a-și lua refugiu la forța brutală și a numi pe viitorul patriarh sârbesc, creând astfel un precedent foarte periculos pentru întreaga biserică ortodoxă din Ungaria.

Pregătirile s'au făcut deja. Candidatul guvernului e de mult aflat și

nu rămâne decât să-i sosească vremea, ca să ocupe *per fas et nefas* scaunul de patriarh din grația lui Wekerle-Kossuth-Apponyi.

Foile șoviniste, cari aplaudă orice măsură bașibuzece de felul acesta, au vorbit deja de un plan mare, pe care candidatul amintit, episcopul sârb din Budapesta Lucian Bogdanovici ar avea să-l ducă în împlinire spre gloria mai mare a maghiarismului violent.

Mai multe din aceste foi afirmau zilele trecute, că Bogdanovici ar fi promis guvernului, că, dacă-l va face patriarh, el, Bogdanovici, va fi gata să sfințească un Episcop greco-oriental maghiar, care să fie chemat a înființa biserica greco-orientală maghiară, pentru care de mult se agitează prin coloanele lor.

Așa departe am ajuns cu prietenia sârbo-maghiară; iar noi zicem, că bine e să fie așa. Pentru cauza generală a emancipării naționalităților, e bine că alianța separată sârbo-maghiară a făcut un fiasco așa de teribil.

Pentru fondul jubilar al »Gazetei«.

Dej, 22 August 1908. Cu ocaziunea dării de samă a d-lui deputat Dr. T. Mihali s'au făcut următoarele contribuiri la fondul jubilar a »Gazetei Transilvâniei«:

Dr. Teodor Mihali 50 cor., Ioan Moldovan 2 cor., Augustin Pintea 2 cor., Dr. Iosif Boca 3 cor., Dr. Ioan Cherecheș 5 cor., Dr. Clemente Barbul 3 cor., G. Gradovici 3 cor., Dumitru Baican 2 cor., Dr. Ioan Mezei 1 cor., Gregorie Sândeian 1 cor., Ioan Welle 2 cor., Dr. Aurel Iuga cand. de adv. Dej 2 cor. Suma totală 76 cor.

Astăzi v'am expedit suma aceasta de 76 cor. prin mandat postal și vă rog a publica contribuiriile.

Ioan Moldovan.

Pentru fondul jubilar a mai contribuit d-l I. S. Ordeanu agronom București 5 cor.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Povestire.

— Fantasia. —

Sus pe poteca ce duce în pădurea satului, stă pitulată o căsuță prietenoasă scundă, în care viețuiea un traiu de mănăstire. Chipul pădurarului, un om înalt cu privirea aspră, cu mustața bălae, cu ochi albaștri ca seninul cerului de vară, apoi acel al soției o femeie ce nici odată n'a conțenit cu munca, se oglindesc în liniștea pădurii bătrâne, simțind o multă mire sufletească, crescându-le inima de bucurie, când zăresc pe Puiu, copilul lor. E o lume înconjură, diferită de a noastră aceea care-l înconjoară pe Puiu. În casele cele boierești, unde aurul străluce în fie-ce clipă, acest copil și-ar găsi mai ușor locul decât în căsuța părinților lui.

Când vine vara cu câmpiile ei verzi și pline de flori, Puiu cântă pe bățatură și râde voios, când trec pe cer cărduri cărduri de pasări ce fac dungii nesfârșite pe sus.

Il plac pasările mai mult ca ori ce. Chiar seara, când adierea caldă aduce miros de miresme de pe câmpuri, Puiu se

uită uimit, cercând ca să străbată negura și să privească vre-o pasăre rătăcită pe cer.

Mama adesea îl bate când vede că mălaiului îi lipsește vecinic câte o frântură.

Și când puii de vrăbie în primăvară s'au înmulțit, Puiu își oprește mâncarea și simte o viață nouă când vrăbiile, cari fug sus, sus, vin și ciugulesc aproape de tot de el, sărind de ici, colo, sburând pe acoperișul căsuței, ștergându-și ciocurile de stuful coperișului.

»Ce frumos cântă!« își zice în gând copilul. Ciripirea vrăbiilor în urechile lui Puiu e o armonie nemaiauzită, și el stă ceasuri întregi lăsând jocurile copiilor celorlalți, stă să asculte cîntecul acelora ce se hrănesc din mâncarea lui.

Și lui ce rău îi pare, că mama îl bate că mălaiul în totdeauna e ciupit. Ar vrea să-i spuie câte-odată, dar se teme. Mama are să-l bată și mai rău. Mai bine tace.

Puii de vrăbie s'au făcut mărișori. Prin terburile câmpiei din apropiere sburdă câte nițel și cad înapoi fără putere. Zile întregi ciripirile vrăbiilor nu au mai conțenit și acum puii au învățat să zboare.

Acum, când veneau la mălai, se așezau pe coperișul căsuței și Puiu ieșea voios afară cu frântura de mălai.

Vrăbiile: sfârș... zburau toate înapoi și Puiu se uita uimit la aceste ființe, pe care părea că le stăpânește, dar care fugeau cum fug visurile din sufletele iubitorilor, dispărând ca să se întoarcă iarăși la mălaiul de »diseară«, ori de »a doua zi«.

Așa trec zilele primăverii și cele lungi ale verei și încet, încet frunzele pomilor rotesc gălbenețe spre pământ. Brumar cu petrecerile lu șgomotoase trece în grabă prin sat și fulgii ernei răsar, ca să albească și să acopere drumurile.

Iarna e friguroasă și Puiu stă trist la ochiul de geam privind pasările ce zbor repede gonite de vânt la cuiburile lor. Cât a fost moină, Puiu s'a strecurat pe ușe și a dat vrăbiilor mălaiul. Azi crivățul suflă în voie, ca într'o pânză vântul cel rece învâluie căsuța pădurarului.

Tata s'a dus la târg. Mama e în sat. Puiu stă singur privind în jurul lui odăița rece. Tăcerea, ce fuge de vâjăitul crivățului îl înfloară. Și frigul a înflorit ochiul de geam. Puiu nu mai poate privi vrăbiile lui dragi. În tăcerea odăiei i-se pare că aude ciripirile pasărilor. Un neastâmpăr neînțeles îl cuprinde, ar vrea să fugă să dea mălaiu puilor de vrăbii. Dă fuga la vatră, acolo în fund, într'un colț ascuns, găsește o bucăică de mălaiu. Il ia. Cu

La alegerea de patriarh a lui Zmejanovici. Din isvor competent se anunță, că Maj. Sa n'a aprobat alegerea episcopului Zmejanovici de patriarh și că a ordonat o nouă alegere cu eschiderea lui Zmejanovici. Motivul principal (?) al neaprobării ar fi împrejurarea, că episcopul Zmejanovici nu posedă limba maghiară, pe când legea pretinde cu hotărâre (?) chiar și dela cei mai inferiori preoți cunoașterea limbii maghiare. Congresul bisericii sârbești pentru alegerea noului patriarh se va întruni pe la mijlocul lunii Septembrie.

Tinerii turci și cestiunea Bosniei. Comitetul tinerilor turci declară ca falșă și tendențioasă știrea din Viena, după care parlamentul turcesc ar trebui să se ocupe întâi de cestiunea Bosniei. Comitetul declară că nu caută să facă cuceriri, ci reforme în imperiul turcesc. Comitetul a mai declarat că va căuta să înfrâneze propaganda făcută în Bosnia, care nu e decât o înscenare pusă la cale de cătră sârbi.

Lupta între Bulgarii și Grecii din Macedonia.

Din Sofia se anunță în mod oficial următoarele: »Știrile răspândite de cătră agenția greacă, după care Bulgarii ar fi atacat pe Grecii și le-ar fi luat bisericile, nu sunt adevărate. Bisericile luate de Bulgari erau ale Bulgarilor. Din cauza teroarei bandelor grecești și prin complicitate cu autoritățile din regimul trecut, Grecii au luat aceste biserici ale Bulgarilor, dar din cauza numărului foarte restrâns al Grecilor și chiar al grecomanilor, bisericile aceste au rămas închise de atunci. Sunt mai multe sate, unde autoritățile turcești de mai înainte au luat bisericile și școli dela Bulgari și în mod absolut arbitrar le-au dat în stăpânirea Grecilor, așa încât satul întreg bulgar trebuia să asculte slujba la aer liber și copiii să primească învățătura afară de școala lor. În regiunea din Marihovo nu se găsește nici un sat grec, cu toate aceste bisericile și școlile bulgare au fost puse de autoritățile turcești sub stăpânirea patriarhului grec. La Brod un sat bulgar de 800 de locuitori toți aparținând Bulgarilor, bisericile și școlile au fost date Grecilor. Dar de când s'a înființat în Turcia un regim de libertate și de justiție, era lucru firesc ca Bulgarii să recapete bisericile și școlile lor, fără ca să fie din această cauză învinuți de nedreptăți și de violențe. Alarma dată de cătră Agenția din Atena are de scop să pregătească spiritele pentru o nouă activitate a bandelor de antartici.«

greu deschide ușa. Afară-i crivăț și viscol nebunesc. Vântul trânteste ușa cu putere și Puiu rămâne afară. Nimic nu se vede. Vrăbiile sunt cine știe unde pitulate în vre-un colț ascuns. Copilul simte că vârtejul îl înconjoară, în lumea asta de picături albe se perde într'o clipă și nici că se mai zărește o urmă de copil.

...Un vis frumos în care pasări cu pene de aur cu ciocuri strălucitoare răsar cu ciripirile lor împrejurul lui Puiu. El trăește o clipă pe care n'a mai văzut-o nici odată. Pasările astea sunt mult mai măndre și una s'a urcat pe mâna lui Puiu. E o învălmășeală de vieți zburătoare ce trec stoluri, stoluri, prin mintea copilului înghețat.

În întirimitul satului, în fund de tot e un mormânt mic-ț de-asupra căruia a crescut drept și falnic un plop tânăr. Aicea pasările cele voioase vecinic ciripesc și zburdă.

De atunci în fiecare zi la căsuța pădurarului, ce plânge un copil iubit, vine întotdeauna o pasărică măndră ce bate cu ciocul în ochiul de geam și apoi fuge iute, undeva, în tufșuri.

Brașov, 1908. Alfred Moșoiu.

Tinerimea noastră.

(Studentimea.)

— Urmare. —

A cincea cauză e rolul ce-l joacă și în stinul tinerimei noastre *interesul personal*. S'ar părea, că aceasta n'ar fi de însemnătate, dar acela, care a avut ocaziune să se învârtăască printre studenți, va înțelege, că e vorba de un rău cardinal. Studentul de regulă nu vine la Cluj ori la Pesta, decât de pildă ca să parcurgă șirul nesfârșit al paragrafilor, sau să învețe lecțiile, în cari băjbăe droaia de insipidități literare sau științifice ale cutărui profesor de limba română, care cuvântează într'altă limbă. Li vezi de multe ori în biblioteca universității, dar nu pentruca să-și lumineze spiritul cu cetitul de cărți adevărat științifice, ci pentru ca să învețe lecția. Rovizează de dimineața până seara teorii de drept, pentru ca să ajungă cât mai curând la diplomă. Nu desaprobatul, ca un tinăr să-și dea silința de a termina cursurile universitare cât mai în grabă, dar oare pe lângă această învățatură obligată n'ar putea să se îndelețnicească și cu cestiuini, cari nu cad numai în cadrul interesului său propriu personal? Sigur, că da. Inveți, ce se pretinde și ești atent mai mult la cestiuinele practice, percurgi cu teme materialul cerut la examen și cu asta ți-ai împlinit datoria cea mai restrânsă. Iar aceasta datorie nu-ți poate jerfi mai mult ca trei luni dintr'un an de studiu, restul l'ai putea întrebunța pentru căștigarea culturii largi, pretinsă de chemarea bine înțeleasă a universității, care nu poate fi altă decât, ca să-ți lărgească cât se poate cercul de cunoștințe. La Universitate te specializezi, dar în cadrul acestei specializări trebuie să-ți dobândești cunoștințe absolute generale și temeinice, cari se pretind imperativ în vremile de azi și fără de cari nu mai poți să-ți asiguri nici măcar valoarea individuală, necum o valoare publică. Asta însă nu se poate face nici prin buchizarea exclusivă a teoriilor studiului prescriș, cum fac mulți, nici prin viața comoadă de cafenea, ori diletantism de cârtieri, cum fac iară foarte mulți.

Această preocupare și îndrăgire de sine, această tendință unilaterală de a-și asigura numai materia, de a-și realiza numai scopul lor personal, căștigarea diplomei, după care să trăiască cât mai bine, cât mai comod, uitându-și de alte datoriri înalte, nesocotind principiul de a răspîdi ce i-s'a plătit, uitând absolut, că lumina, ce și-a câștigat-o, fie și cu trudă, trebuie să fie menită de a lumina nesfârșitul întuneric al poporului, din care s'a ridicat, — toate acestea împing pe cei mai mulți tineri pe o cărare nu folositoare ci mai mult stricăcioasă neamului. Sunt convins, că nu spun neadevăr, dacă îndrăznesc să afirm, că cel puțin 80% din studenții universitari din Ungaria sunt elemente, cari nu dau nici o chează, că viitorul lor va fi un viitor de aur în senzul altruist al cuvântului. Parte sunt fecuți numai pentru ei, trăiesc în nădejdea fericii strănte sprijinite de principii epicureice, parte nu-și dau samă nici de acest rost strănt, nu se îngrijesc nici măcar de acest scop îngust, ci se sinucid de cu vreme în fumul catenelelor și în urgia birturilor. Din ferice înși cei din urmă sunt relativ destul de puțini, fiindcă bani de prisos se rătăcesc cam rar prin buzunarul tinărului român.

A șeasa cauză — trebuie s'o spunem — e *spiritul mediocru al tânărului român de azi* absolut de școale medii, a tânărului și nu al rasei românești, cum înțeleg din »Scrisorile« d-lui Dobrescu, că ar fi afirmat d-l S. Dan. D-l Dobrescu e nemulțămînt cu afirmațiunea d-lui Dan și o combate. Cel dintâi e prea mare Român, cel din urmă e prea sceptic, dar găcește în parte adevărul.

Poporul nostru, trebuie s'o spunem fără de a ne teme de afirmațiuni contrare — e intruchiparea clasică a unei cumînțenii vii naturale. Judecat ca complex, excludând din acest întreg părțile, cari au fost lăsate în absolut întuneric, poporul nostru e tipul rasei cu inclinări naturale spre un viitor luminat. Toate produsele lui intelectuale sprijinesc în de ajuns teza asta.

Stăm însă altfel cu tânărul student român, care s'a născut, a crescut, a învățat și trăește în țara noastră. Bine înțeles esclud excepțiile. Acest tânăr cu spiritul lui corect, lipsit de armonia sfântă dintre fizic și psihic, — deoarece, după cum am afirmat mai sus, fizicele aparține încă corpului nostru național, dar sufletește e mai mult străin de noi — nu poate fi în stare să creeze nimic mare în cadrul științei sau al artei. Desechilibrat, e și sufletește, orice ar produce poartă

pecetea unui product corcit, care nici-odată nu impune. Insuflețirea lui nu va putea fi curată, interesul lui nu va putea trece peste hotarale persoanei sale; lipsit de darul de a admira frumosul artei noastre, el nu-și va da silința s'o cunoască, dar în urma desechilibrării sale sufletești, el nu se va interesa de nici un fel de artă sau știință, ci va rămânea un simplu mecanic, care se va petrece în mijlocul treburilor sale strănte personale.

A șaptea cauză e *societatea noastră însași*. Atâta lipsă de însuflețire, atâta nepăsare, atâta apatie en masse, atâta lipsă de spirit de jertfă, atâta dezolare, pesimism și decepționism nu cred, că s'a mai văzut cândva în societatea noastră. Ziarele noastre abea se pot susține din cauza lipsei de abonați, instituțiile noastre culturale se luptă cu greutatea nesfârșite și nu-și pot realiza nici barem în parte, ținta lor din cauza nepăsării generale; preoții noștrii par tocmai în aceste vremuri grele, că nu mai sunt păstorii mențiți să vegheze nemijlocit lângă turmă; advocații parcă nu mai au vreme, să scape de încurcăturile proceselor și de grijile execuțiilor, medicii au intrat în pământ, inginerii — adevărat că avem puțini — nu sunt niciari. Ei bine într'o astfel de societate, unde abia câțiva lucră și unde chiar și organizarea cea mai trudită rămâne fără rezultate, ce tineri se pot crește?

A opta cauză e *sărăcia noastră a tuturor*. Acest păcat tradițional se ține de noi ca o prigonire neînvinșă a sortii, pe care n'avem puteri ca s'o delăturăm. Acest defect e singurul, care nu provine din vina tânărului nostru. Sărac cum e și silț să-și jertfească puterile de muncă pentru a-și agonisi pâinea de toate zilele, nu mai are vreme să-și lumineze spiritul cu cetitul cărților noastre și cu urmărirea avântului uriaș cultural de azi. Intre acești tineri, cari și-au terminat studiile mai ales în liceele noastre, se găsec mulți cu gânduri curate, cu inimi mari și cu suflete calde, dar fatala sărăcie și nedreptatea, ce li-se face adesea din partea instituțiilor noastre de ajutorare, cari sprijinesc de multe ori pe cei ce nu merită, îi îngroapă pentru totdeauna între vrafal hărților din cancelarii, unde li-se fac imposibile orice doruri de muncă altruistă.

A noua cauză ar fi *mediul dela universitate*, dar această cauză, după părerea mea, contrară celei susținute de d-l Dobrescu, nu e o cauză primordială a decădînții tinerimei noastre. Influența ei asupra desorientării provine numai din faptul, că tinerimea dela școlile superioare ungare e lipsită de o organizație conștie, care — aici sunt de-o părere cu d-l Dobrescu — ar putea influența în măsură decisivă asupra sufletului studentului român.

(Va urma).

La discuția

în afacerea depunerii banilor orfanali comitatensi la filiala »Albina«.

»Revista Economică« publică în numărul său cel mai nou un *Răspuns dat d-lui Vlaicu* și semnat de d-nul *Partenie Cosma*.

Nați făcut bine, zice d-l Cosma, cătră redacția »Rev. Econ.«, că a-ți publicat articolul »o faptă condamabilă«, deoarece printr'asta a-ți dat numai prilej lui Vlaicu să răspundă. Nepublicându-i din răspuns decât numai partea meritorică, Vlaicu nu s'a mulțumit numai cu atâta; apărarea i-a servit numai de pretext să se poată expectora contra »Albinei«, care are o filială în Brașov, cu al căreia dirigent, precum se știe, Vlaicu poartă o luptă personală înversunată și în societate și în pressă și prin corporațiunile bisericesti și pe lă judecătorii.

Vlaicu a alergat la ospitalitatea »Tel. Român« din Sibiu și d-l Cosma se miră, că aceasta foaie i-a publicat »lămuririle« ce nu se țineau de obiect, ci ținteau numai a lovi în institutul »Albina«, — deși Vlaicu își are organul propriu, pe care nici provocat de sinodul archidiecezan nu l'a sistat — pe »Deșteptarea« din Brașov.

D-l Cosma bănuște, că »Tel. Rom.«, publicând răspunsul lui Vlaicu, consimte cu cuprinsul articolului. Dacă însă Vlaicu a crezut că va consimți cu el și I. P. Sa Mitropolitul, s'a înșelat, pentru-că cel dintâi, zice d-l Cosma, care s'a indignat de articolul lui Vlaicu, a fost însuși I. P. S. Sa, care imediat a dispus, ca să se curme publicarea răspunsului în »Tel. Român«.

D-l P. Cosma continuă apoi așa :

»Constat faptul, că »Teleg. Rom.« a intrat ca al treilea în coaliciă inimicilor băncilor românești, în a caror frunte este »Albina«.

»Până acuma pressa maghiară și »Ungaria« lui *Moldovan Gergely* se îndelețniceau cu acest sport. d-lui *Vlaicu* i-a succedat însă a înrola și pe »Tel. Rom.« în ilustra lor societate.

»Astfel astăzi tripla alianță contra »Albinei« și prin ea contra băncilor românești din patrie, stă din *pressa maghiară* cu »Budapești Hirlap« în frunte, din »Ungaria« din Cluj și din »Tel. Rom.« din Sibiu.

Iar ca persoane: din d-nii *Burdia Szilárd*, *Moldovan Gergely* și *Arsenie Vlaicu*.

»Regeneratorul Ungariei *Deák Ferencz*, pe care opinia publică l-a decorat cu epitetul de »A haza bölcsé« — »Inteleptul patriei« a zis, că legea *pressei* n'ar trebui să aibă decât numai un ș. de cuprinsul: »Ne hazudj« — »Nu minți«.

»Dacă această »poruncă« are îndreptățire în general, precum și are, atunci la primul loc are cu privire la bănci, cari se alimentează din încrederea publicului, și cu deosebire cu privire la băncile românești, cari în timpurile grele de astăzi au contribuit și contribuiesc în mod considerabil la întărirea economică și la progresarea culturală a poporului român din patrie, și mereu sunt atacate în pressa maghiară și în parlament, ca institule nepatriotice, cari întesc la deposedarea elementului maghiar.

»Pe mine nu mă supără nici o critică obiectivă, pentru-că nici conducătorii băncilor nu sunt oameni infalibili, și ei pot greși și o critică dreaptă numai folosi le poate.

»Dar ce face d-l Vlaicu?

»Numai ca să aibă pretext a se des-cărca asupra »Albinei«, — din punctul privitor la rezolvirea propunerii sale în adunarea reprezentanței orașului Brașov de următorul cuprins: »Și propunătorul român, care cu o propunere analogă a sa, prezentată cu 14 zile mai înainte în o ședință a congregației a căzut cu rușine prin chiar votul membrilor neromâni, a avut satisfacția de a i-se primi propunerea și de a fi putut aplica astfel o lovitură institutului »Albina«, față de care însuși ar avea puternice motive a nutri alte sentimente« — în »sraza« de »a fi putut aplica astfel — o lovitură« punând pe »astfel« după »o« — intervertește întreg înțelesul acelei construcții zicând »o astfel de lovitură«, ca apoi să poată prezenta pe »Albina« ca pe un institut căruia detragera unei depunerii de vre-o sută de mii de coroane îi crează o situațiune nesigură în viitor.

Iată textual ce zice d-l Vlaicu:

»Eu unul o credeam pe »Albina« cu mult mai puternică decât se tralează prin organul ei, când susține, că prin detragera sumei de vre o sută de mii coroane din depuneri i s'a dat o astfel de lovitură«.

»Bine a crezut d-l Vlaicu, dacă adevărul vorbește, când zice că credea pe »Albina« destul de puternică ca să nu-pese de o pișcătură de purece, cum numai poate fi pentru ea »detragera unei sume de vre o sută de mii coroane din depuneri«. Ca directorul unei școale comerciale trebuia să o știe aceasta, pentru-că a avut ocaziune să cetească bilanțul pe semestrul prim al anului 1907, publicat în foaia oficială și în ziarele românești, din care a văzut că depunerile la »Albina« erau atunci peste cincisprezece milioane.

»Chiar pentru-că »Albina« n'a dat nici o însemnătate materială concluzului provocat de Dsa, nici nu l'a apelat. Dar dacă l'au apelat câțiva membri români ai reprezentanței orașenești, sunt sigur că nici aceia nu au făcut-o în interesul material al »Albinei«, ci au făcut-o ca buni români pentru prestigiul filialei Brașov al primului institut financiar român din patrie și sunt sigur, că teată lumea românească mai bucuroasă va aplauda fapta lor, decât pe a d-lui Vlaicu.

»Dacă în fapt așa de slabă se arată »Albina«, zice mai departe d-l Vlaicu, »trebuie să mă feliciti, că inconștiu am mântuit comuna de o mare primejdie, și să stăruiesc din răspuneri a feri și alte instituțiuni de asemenea situațiuni nesigure în viitor«.

»Să se felicite d-l Vlaicu, pentru-că poate fi sigur, că a l'român de omenie nu-l va felicita pentru această ispravă herotrică«.

»Dar afirmațiunile d-lui Vlaicu, bazate pe text falsificat de d sa: că prin concluzul provocat de d-sa: »a mântuit comuna de o mare primejdie« și că »are să stăruiască din răspuneri a feri și alte instituțiuni de asemenea situațiuni nesigure în viitor« — le declar de calumnii ten-dențioase.

STIRILE ZILEI.

— 12 August v.

Conzistoriu plenar. La ședința conzistoriului plenar ținută la 15 Aug. n. 1908, scrie »Unirea«, au luat parte dintre purtătorii oficiilor protopopești următorii: Ioan Maior (Aiud), Iosif Lita (Biia), George Bărbat (Blaj), Ștefan Sandor (Odorheiu), Alexandru Tărnăvean (Pogăceaua), Arion M. Popa (Reghin), Iuliu M. Montani (Roșia), Artemiu Boer (Treiscaune), Iosif Costin (Turda) și vicariul Făgărașului Iacob Macaveiu. În ședința aceasta s'au conferit 4 stipendii Vanceane, s'au primit 132 alumnii în Seminarul Junimei române greco-catolice studioase în Blaj, 66 fete în internatul Vancea. S'au primit 14 teologi: George Dănilă (pentru seminarul central din Budapesta), apoi în fundațiunea seminarului archidiecezan: Ioan Codrea, Nicolae Vescan, Augustin Podoabă, Ioan Pop, Emilian Cosma, Ioan Roman, Ioan Fătu, Vasile Dancu, Alexandru Andreea, Vasile Rus, Teodor Groza, Enea Ramonțian și Eugen Mera. — Tot în aceasta ședință s'au constatat stipendiile vacante, cari se curentează.

Transpunerea oficiului pretorial dela Bran la Zărnești. Ni se scrie din cercul pretorial al Branului: Reprezentanta comunei Zărnești a decis într'una din ultimele ședințe de a se face pașii de lipsă pentru transpunerea oficiului pretorial al cercului Bran dela comuna Poarta în comuna Zărnești ca în centrul adevărat al cercului. Această hotărâre a comunei Zărnești, dictată de interesul vital obștesc atât al poporului zărneștean, cât și al întregii populațiuni din cercul Branului, nu putea — firește — să le convină celor câțiva proprietari de case de închiriat, comercianți și cărciumari din centrul Branului, cari prin transpunerea oficiului pretorial la Zărnești s'ar simți prescurtați în venitele lor. Au pornit deci o contra acțiune, au făcut un fel de memorandum, în care se nuzesc a dovedi, că comuna Poarta cu cele câteva edificii așezate acolo la olaltă a fost în trecut și este și în prezentul, cătră care ar gravita populațiunea din centrul întreg pretorial. — Argumentele istorice cuprinse în acest memorandum își au la tot cazul valoarea lor științifică, dar mai mult nu însemnează nimic. Cererea Zărneștenilor, Tohănenilor vechi și noi, Poienarilor și Holbășenilor cu o populațiune de aproape 14.000 oameni, cari toate pledează pe lângă transpunerea preturei la Zărnești, se întemeiază pe logica împrejurărilor factice.

Avem toată încrederea, că cererea aceasta se va rezolva în mod favorabil și astfel se va curma nedreptatea ce se face de multă vreme poporului din acest cerc, silindu-l să alerge în afacerile sale administrative, la Bran, pe când toate celelalte afaceri politice, culturale și economice îl îndreaptă la Zărnești. — în special pentru comuna Zărnești aducerea preturei este de neapărată trebuință, căci cu niște simple organe de administrație sătească nu se mai poate ținea ordine în comuna aceasta mare și bogată, înzestrată cu atâtea officii publice și impresurată de fabrici cu feluritele lor elemente sociale.

Interzicerea sărbătorii lui Tolstoi. »Berliner Tageblatt« află din Petersburg, că guvernatorul Tambov a trimis o circulară subalternilor săi, prin care se oprește cu strictetă orice serbare publică în onoarea lui Tolstoi. Nici o școală sau autoritate publică n'are voie să întreprindă ceva, care s'ar părea că e o sărbătorire a lui Tolstoi.

Mare incendiu în Stambul. Duminecă după amiază un teribil incendiu s'a declarat la Stambul în cartierul »Sultanului Mekmed«; mai mult de o sută de case au fost prefăcute în cenușe.

Tinerimea română din Avrigh invită la producțiunea teatrală ce se va aranja în 15 (28) August (la Sf. Marie) 1908, în sala hotelului comunal din loc cu următorul program: 1) »Vecinătatea periculoasă«, comedie într'un act, după A. v. Kotzebue, de Trocaru. 2) »Baba Dochia«, de Seb. Stanca, declamațiune. 3) »Arvinte și Popelea«, vodevil într'un act, de V. Alexandri.

Epilogul unei sinucideri. Acum câteva luni s'au sinucis la Budapesta în împrejurări sensationale frații Palcovici, doi ofițeri de stat major. »N. W. Tageblatt« e în măsură acum să povestească un interesant epilog al acestor sinucideri. De pe urma acestor doi ofițeri au rămas polițe în valoare de câteva sute de mii de coroane, poliți semnate de ofițeri și persoane civile. Creditorii au protestat acum polițele la Viena. Debitorii refuză însă plata sumelor sub motiv, că au semnat polițe

albe, cari au fost apoi completate cu aceste sume colosale. Se susține apoi, că s'ar fi făcut neregularități și chiar falșuri de către persoane străine de frații Palcovici. Alții declară, că au avut înțelegerea cu cei semnați pe polițe nu vor fi dați judecății. Creditorii au intentat însă proces numai giranților civilii, pentru că în Austria se năvălura ofțierilor nu este valabilă pe polițe. Ofțierii vor fi dați judecății în Ungaria, unde eventual ar putea fi urmăriti.

O broșură împotriva lui Nastici. Alături a apărut în Agram o broșură a lui Mirco Misacici, în care acesta combate afirmațiunile cuprinse în broșura *Finale* a lui George Nastici. Broșura lui Misacici, intitulată „Un scandal politic”, reproduce o convorbire cu generalul Steeb, care ar fi spus că Maj. Sa Monarchul avusese cunoștință de conspirația de care se ocupă Nastici.

Procesul atentatului contra lui Dreyfus. La 9 Septembrie se va desfășura înaintea curții cu jurați a arondismentului al 10-lea din Paris, procesul lui Dreyfus, care după cum se știe atentase la viața lui Dreyfus, cu prilejul transportării la Pantheon a rămășițelor lui Zola. Acuzarea va fi susținută de către procurorul general Liscouver. Gregori va fi apărut de avocatul Ménard. Nu se știe încă, dacă Dreyfus se va constitui parte civilă în acest proces.

Căniți-polițiști din Anglia. De mai multe zile, poliția din Liverpool dăduse drumul căniilor-polițiști, de cari dispune, pentru descoperirea asasinului unei copile, al cărui cadavru fusese găsit în pivnița unei case nelocuite. Căniile au mers de mai multe ori pe urma asasinului, apoi au pierdut-o. Asasinul, fiind avertizat că e căutat, a făcut tot soiul de drumuri și preumbli, ca să i se piardă urma. Luni trecută, căniile descoperiră urma și n'o pierdură pe o distanță de douăzeci de kilometri, când o pierdură din nou. În sfârșit, Miercuri dimineața ei au regăsit-o și au condus pe agenții de-adreptul la stațiunea de drum de fier, pe cheiul de îmbarcare al trenurilor spre Birmingham, unde ucigașul a fost arestat într'adevăr.

Teatrul evreesc interzis în Rusia. Autoritățile rusești au interzis trupelor evrești, cari jucau în jargon, de a mai continua reprezentațiile în teatrele din Rusia. Contractele încheiate între directori și artiști au fost reziliate. Teatrul evreesc există în Rusia de mulți ani. Înainte de împăratul Alexandru III-lea, artistul Goldfaden reprezenta cu mare succes, în jargon, piese din repertoriul clasic al literaturii dramatice, având un personal artistic de mână întâta. Alexandru al III-lea interzicând spectacolele în jargon, trupele evrești au trecut în Londra și Newyork, continuând acolo seria succeselor lor. În urma manifestului din Octombrie 1905, s'a permis din nou trupelor evrești să joace în jargon în teatrele din Rusia, dar acum, printr-o nouă dispozițiune, aceste spectacole sunt interzise.

Un candidat de avocat cu praxă bună află aplicare durabilă pe lângă condițiunile favorabile dela 1 Octombrie a. c. în cancelaria subscrisului. — *Dr. Dionisie Roman, avocat, Mediaș (Medgyes).*

Dela direcțiunea gimnaziului gr. or. rom. din Brașov.

Înștiințare pentru anul viitor.

Anul școlar 1908—1909 se va începe în 1 Septembrie st. v. 1908, adică în 14 Septembrie st. n. Părinții, cari doresc a-și da copiii la aceste școli, sunt poftiți a se prezenta cu fiii sau cu ficele lor în cancelaria direcțiunilor respective în zilele de 1 2 și 3 Septembrie v., adică 14, 15 și 16 Septembrie st. n., pentru înmatriculare. — Școlarii, cari se înmatriculează pentru prima dată la școlile noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare. Testimoniul școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se înmatricula, așa dar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școlile noastre.

Din 30 August și până în 2 Septembrie v. dela 8—12 oare a. m. se vor ține examenele private, supletorii, de diferență și de corigență. Cei-ce s'ar prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, dovedind cu atestate valabile cauza întârzierii.

Toți școlarii, cari intră în prima gimnazială sau în prima reală pot fi supuși unui examen de primire conform normativelor existente. Examenul de primire se va ține în 30 August v. 1 și 2 Septembrie v.

Notă. — Școlarii, cari vin de la un institut, unde în gimnaziul superior nu au

învățat limba grecească, au să fie supuși unui examen de primire din limba grecească.

Didactrul în gimnaziul inferior și școala reală este de 24 coroane pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V—VIII) de 40 coroane pe an. — Cei înmatriculați pentru prima dată mai plătesc odată de transport totdeauna o taxă de primire de 8 cor. Școlarii în români plătesc didactrul, taxa de primire și taxa pentru fondul de penziune dublu. Taxa pentru fondul de penziune este în gimnaziul superior 10 cor., iar în gimnaziul inferior și școala reală 6 cor. (cei scutiți de didactru plătesc $\frac{1}{2}$ din această taxă); taxa de testimoniu și de anuar e de 3 cor.; (cei scutiți de didactru plătesc numai 2 cor.); iar taxa de bibliotecă este în clasele inferioare 60 bani, în cele superioare 1 coroană. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V și VI gimn. 1 coroană, pentru cl. VII și VIII gimn. 2 coroane).

Cu 1 Septembrie 1908 se introduce o taxă nouă: taxa edilă de 10 cor. în gimnaziul superior și de 6 cor. în gimnaziul inferior și în școala reală. Taxa aceasta au să o plătească înainte întreagă chiar și cei scutiți de didactru.

Didactrul se poate plăti în 2 rate semestrale: $\frac{1}{2}$ la înscriere, iar jumătate la începutul semestrului II, dar celelalte taxe se plătesc de-odată și întregi cu ocaziunea înscrierilor.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactru, trebuie să-și înainteze petițiunile lor la mâna domnilor profesori de clasă respectivă până în 30 Septembrie st. v.

1) Indreptățiți a petiționa sunt acei școlari săraci, cari au moralitate bună și nota generală din studii foarte bine sau bine.

Cu nota suficient pot fi scutiți numai acei elevi, cari sunt din Brașov și cercează clasa I și II gimnazială sau reală.

2) La petițiune se aclude atestat de pauperitate al oficiului comunal, vidimat și de parochul local.

3) Cei ce vin de la alte școli au să accludă și testimoniu de clasă ultim.

Convocare.

Despărțământul „Solnoc-Dob ca” al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român își va ține adunarea generală în Deș la 30 August n. 1908 după amiază la 2 $\frac{1}{2}$ oare în sala cea mare a casei comitatului.

Program: 1. Deschiderea adunării prin președintele despărțământului. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea alor 2 comisiuni: a) pentru cenzurarea raportului, b) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor. 4. Disertațiune. 5. Raportul comisiunilor. 6. Eventuale propuneri. 7. Alegerea comisiunii de verificare. 8. Închiderea adunării.

Din ședința comitetului ținută în Deș la 17 Aug. 1908.

Dr. Teodor Mihali, directorul despărțământului. *Dr. Liviu Micșa,* secretar.

Cu această ocaziune se aranjază în favorul despărțământului cu concursul d-șoarei Lucia Mureșanu, d-șora Mureșianu, V. Șorban și al corului lab-teologii din Gherla concert, după care va urma petrecere cu joc.

Programele detaliate se vor împărți seara la casă. Întrare: precis la 8 oare seara. Prețul de intrare: 3 coroane de persoană în loc de șezut și 2 coroane loc de stat. Biletele se pot procura în localitatea institutului „Someșana” la d-l cass-r Ioan Moldovan și seara la casă. Damaele sunt rugate a se prezenta după puțină în costum național, ori în toaletă simplă. Suprasolviri se primesc cu mulțămă și se chitează în ziare.

Pentru comitetul aranjator: *Dr. Teodor Mihali* președinte, *Dr. Augustin Bodea*, *Dr. Iosif Boca*, v.-președinti, *Ioan Moldovan* cassar I, *Romul Micșa* cassar II, *Dr. Aurel Juga*, secretar I, *Dr. Ioan Mezei* secretar II, *Demetriu Baican* controlor I, *Octavian Filipan* controlor II.

Varietăți.

Sufletul mare al lui *Tolstoi* găsește în Rusia constituțională mai mulți vrășmași decât în cea de mai acum trei ani.

Reacțiunea rusească, bine reprezentată prin clerul, care une-ori se pare mai înfrățit cu puterea și aurul pământesc, decât cu învătăturile lui *Isus*, a pornit acum în toată Rusia (în sfânta Rusie) o luptă nemiloasă împotriva (tuturor acelor, cari iubesc pe marele apostol și cari voiesc să organizeze serbări cu prilejul jubileului său — și o luptă chiar împotriva lui *Tol-*

stoi, care a avut îndrăzneala să spună că biserica, așa cum e azi în Rusia, nu poate fi a lui *Isus*.

În fruntea mișcării antitolstoiane stau mitropolitei din Moscova și Kiev și încă un preot, polițietorul „Ligei” poporului rusească. Amicii și admiratorii lui *Tolstoi*, destul de numeroși (și câți o mai fi având în lumea din afara de Rusia!) pregătesc o contra-manifestație.

Mamutul găsit acum câte-va luni în Siberia de miază-noapte, va fi adus peste câteva zile în Petersburg, unde va fi expus. Transportul așa nu e de loc ușor pentru mărimea uriașă și greutatea extraordinară a corpului acestui animal preistoric. Pentru transportarea lui va fi ales un vagon mare special, cu care va fi adus pe linia mare siberiană la Petersburg. În vagonul special va fi așezată ghiată. Șefii de stație, pe unde va trece trenul, au primit ordin să aibă ghiată la dispoziție pentru înlăturarea celei ce se topește pe drum.

ULTIME ȘTIRI.

Constantinopol. 25 August. Conform cu atitudinea binevoitoare observată de către Austro-Ungaria în ceea ce privește mișcarea de reforme din Turcia, guvernul din Viena a dat ordinul ca toți ofțierii austriaci staționați în vilaetele din Kosovo și Uskueb, să fie concediați.

Constantinopol. 25 August. Teribilul incendiu din Stambul a luat Duminecă noaptea proporții spăimântătoare. Început Duminecă la 2 după amiază, incendiul s'a întins cu furie. Treizeci de străzi au fost nimicite în întregime. Numărul caselor arse nu e cunoscut până acum, dar se poate fi evaluat la câteva mii. După cele ce spun ziarele, 6000 de case ar fi prefăcute în cenușă; de asemenea multe prăvălii, bazare și moschee ar fi fost distruse. Mai multe mii de familii sunt fără adăpost și fără mijloc; se zice chiar, că mai mulți pompieri ar fi fost victime devotamentului lor.

Constantinopol. 25 August. Armata și flota turcă încep să execute mișcări mai libere — lucru care nu s'a mai întâmplat de treizeci de ani încoace. Zilnic au loc manevrele trupelor de infanterie combinate cu ale bateriilor de artilerie. În curând trei încrucișătoare și mai multe torpiloare vor merge la Smirna pentru a saluta flota greacă, care se află acolo. Dela Smirna vasele turcești vor vizita portul Salonic.

Paris, 25 August. Sâmbătă noaptea a sosit la ministerul de război o telegramă a comandantului trupelor franceze din Maroc, generalul D'Amade, care anunță că trupele Sultanului Abdul-Aziz au fost cu desăvârșire bătute de trupele lui Muley-Hafid. Abdul-Aziz s'a refugiat împreună cu maghzenul său la Settat, în apropiere de Casablanca, care se presupune că se află și acum. Știrea despre prinderea lui Abdul-Aziz de către trupele lui Muley-Hafid, deși a fost confirmată de către ministerul de război, nu se adeverește. Ceeace se știe e că trupele lui Abdul Aziz au fost cu desăvârșire zdrobite, așa că el a pierdut speranța de a mai governa vreo dată Marocul. Se crede că Abdul Aziz va realiza vechiul său plan de a merge în Sria, la Damasc, unde are de gând să se stabilească. Despre lupta, care s'a terminat cu înfrângerea lui Abdul Aziz, se cunosc puține amănunte până în prezent. E sigur că lupta a avut loc lângă Makareș, la Șella, care e situat la 50 kilometri departe de Makareș. Din armata lui Abdul-Aziz se mai află câteva mii rămășițe, care stau sub protecția trupelor franceze.

Paris, 25 August. O telegramă din Tanger anunță că Muley-Hafid a fost proclamat Sultan al Marocului.

Tanger, 25 August. Notabilii marocani, adunați într-o moschee, au proclamat pe Muley Hafid ca sultan al Marocului. El Menebi, reprezentantul lui Hafid și El Guebbas, reprezentant al lui Aziz au fost la legățiunea franceză spre a cere ministrului francez autorizația, ca să se proclame imediat pe Hafid. Ministrul Franței a luat act de asigurările date în ceea ce privește siguranța coloniilor europene și menținerea ordinii. Autoritățile au trimis în toate porturile o depeșă vestind proclamarea lui Hafid la Tanger și invitând autoritățile porturilor ca să proclame de asemenea pe Muley Hafid ca sultan.

Paris. 25 August. „L'Echo de Paris” află, că guvernul francez va recunoaște pe Muley Hafid ca sultan legitim al Marocului. Atitudinea definitivă a Franței depinde de atitudinea puterilor semnatare ale convențiunii din Algeiras.

Bibliografie.

A apărut Nr. 343—344 din „Biblioteca pentru toți” cuprinzând „Poveștile Peleșului” de *Carmen Sylva*.

Nimic mai frumos decât aceste minunate povestiri, în care M. S. Regina își dă măsura neîntrecutului său talent literar. „Poveștile” nu sunt decât niste legende cu privire la munții noștri de pe valea Prahovei, auzite de noi în gura vechiului ei prieten păruș Peleș. Cătindu-le, nu știi ce să admiri mai mult, frumusețea legendelor, sau forma aleasă, stilul grațios și plin de frăgezime, în cari sunt redată. Traduse cu multă îngrijire, „Poveștile Peleșului” formează un volum ce poate fi cetit cu egală plăcere atât de copii cât și de toți iubitorii de literatură frumoasă.

Prețul volumului 60 bani. De vânzare la Librăria „Gazetei” Brașov.

St. O. Iosif. „Zorile” „Dramă istorică în act de acte și în versuri”. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

„P. Ispirescu” Povestirile unchișului sfătos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II dia opere complete. Teatru I.

De cupri: sul următor:

„Soldan Viteazul”, „Mama Anghelușă”, „Herșou Boccegiul”, „Clevetici”, „Sandu Napoia”, „Surugiul”, „Ion Păpușariul”, „Cucoana Chirița”, „Barbu Lăntaru”, „Paraponisitu”, „Kera Nastasia”, „Haimana”, „Gură-Cască”, „Stan Covrigariul”, „Vivandiera”, „Păcală și Tândală”, „Sara măței”, „Craiu nou”, „Harță Răzășul”, „Ramășagul”, „Peatra din casă”, „Nunta țărănească”, „Chiriță la Iași”, „Chirița în Provincie”.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

Maxime și cugetări.

Interesul ne consolează de moartea semenilor noștri, precum prietenia ne consolează de viața lor.

Vanitatea este cel dintăiu interes al bogăților.

Aceia, cari nu propun decât paradoxe și contradicțiuni imaginare, sunt șarlatanii moralei.

Dorința de glorie dovedește și presupunerea și nesiguranța, în care ne aflăm noi în privința meritului nostru.

Putem mărturisi că: rațiunea face filosofi, gloria face eroi, singură virtutea face pe înțelepți.

Vauvenargues.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu.*

Redactor respons.: *Victor Branice.*

Zizin.

Stabiliment balnear 1 $\frac{1}{2}$ oară în depărtare de Brașov, loc plăcut, climatic, cu băi minerale de iod și fer folositor pentru toate boalele de piept, stomah, laring, anemie, riolici și urogenitale. (Trai ieftin și confort.)

Medic balnear:

Dr. Alexandru Codarcea.

**Dela „Tipografia și Librăria“
A. MUREȘIANU, Brașov
se pot procura următoarele cărți**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848-49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășișu. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășișu.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin dl Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corónă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Țărânul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Românul în sat și la 6ste“. Acesta este titlul unei nouă cărțiole, de pl Ioan Pop Rețeganul, cunoscutul și meritulos nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcășian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. port.).

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era majore, altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea momentului eroului nostru. Prețul 80 b. plus 6 b. porto.)

„Pinea Vitezel“, tradițiuni legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Rețeganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pinei. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pinei. Prețul 40 bani. plus 6 bani porto.

Anunț!

Un absolvent al cursului de notariu cu 1 Septembrie 1908 află aplicare la subscrisul. Salar lunar dela Comună 90 cor. A se adresa la subscrisul.

PROCOPIU HERLEA,
not. com. în Kudsir.

De vânzare

o droguerie și fierărie

existentă de 50 ani cu circulațiune excelentă, eventual și o casă conștătoare din mai multe localuri pentru prăvălii și mai multe locuințe.

Székelyhidy Gerő,
Tövis.

(4-6.)

O casă rentabilă, la loc frecventat în Blășișu, cu prăvălie de mărfuri diferite, care există de 20 ani, potrivită pentru ori-și-ce comerț, din cauze de alte întreprinderi este de închiriat sau de vândut. — Informații la Domnul **WHELM NAFTALI** în Balázsfalva. (293,2-3.)

30,000 cor. Garanție pentru curățenie.

În bucătărie și casă

se spală tot ce se poate curății și spălia numai cu

Săpunul Cerb a lui Schicht

Este rezultatul numai unui studiu de ani îndelungați și conștientos. Are putere extraordinară de curățit la sălăt. Este curat și fără ingrediente stricacioase. Fără teamă poate deci fi folosit la ori ce spălat și curățire, și chiar acolo unde săpunul obicinuit nu folosește, sau reclamă o deosebire îngrijire.

O recerintă a frumșetei este Teintul frumos.

Damele îl pot conserva prin folosirea a miraculoasei

MARGIT-CREMA

a lui FÖLDES.

MARGIT-CRÈME este un cosmetic cu deosebire fin și plăcut, care netezește fața în scurt timp face pielea moale ca catifeaua, în 10-20 zile. Dispare cu desăvârșire pistrii, petele de ficat și orice necurătenie a feței.

O particularitate avantajoasă a Crèmei este că nu face pielea locie ca a te crême, din contră dispare lustrul, se poate folosi peste zi. Avantajul principal că nu conține argint sau plumb.

Prețul unui borcan mare 2 cor., borcan mic 1 cor. Margit Pa-ta de dinți 1 cor. Apă de obraz 1 cor.

Depositar principal în Brașov: Kellemen Ferencz; Klein Victor; Kugler Rez-6; Lang & Theil drog.; C. H. Neustätter drog.; Neustätter Jur-6; Oberth Henrik; Roth Victor; Stenner Frigy-6.

In Sibiușoara: A. V. Langner, farm.; Julius Tartler, drog.

Producător: **CLEMENS v. FÖLDES**, farmacist în Arad. Comandă de 6 cor. să trimit franco.

A se feri de imitații!

A se feri de falsificării!

**APĂ MINERALĂ PHOENIX
DIN BUZIAS**

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și beseică.

Apă minerală plăcută fără fer.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.

Vindecă, răcorește.

Recomandată de medici.

Are efect excelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beseică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Directia băilor MUSCHONG în Buzias.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comandă cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

PROGNOZICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE CULOARE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE CUGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DEPA COLORE ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Couverts, în toată mătimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etajul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Fie-care posesor a unei Trăsuri-motor a lui PUCH!
economisește mulți bani și mai mult năcaz.

Bicicla motor:

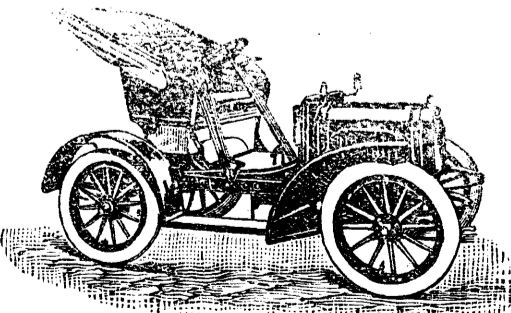
Siguranță mare:
HP. (35Kg.) 2 1/2, 2 3/4, 3 1/2, 4, 5 & 6HP.

Automobile:

construcție simplă. Exeutare solidă:
3/8, 9/10, 1 1/16, 20/25 HP.

Benzin. Ulei. Părți constitutive
Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: **MICHAEL MOOSER,** Brașov,
Strada Porții 39.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 ileri se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parc.